

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Býkovice, okres Blansko

Býkovice 59, 679 71 Lysice

Identifikátor školy: 600 105 628

Termín konání inspekce: 1. – 5. duben 2004

Čj.:	11-1027/04-11066
Signatura:	kl1ax110

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Zřizovatelem jednotřídní mateřské školy (dále též jen MŠ) je obec Býkovice. Od 1. 1. 2003 je MŠ samostatným právním subjektem. Ve školním roce 2003/2004 bylo do třídy s kapacitou 26 dětí přijato 15 dětí. Z nich jedno má odloženou školní docházku. Mateřská škola má vytvořen vlastní školní vzdělávací program, její provoz je od 7:20 hodin do 14:30 hodin. Součástí je školní jídelna s kapacitou 35 jídel.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací práci v MŠ zabezpečují dvě pedagogické pracovnice, včetně ředitelky. Z nich pouze ředitelka, splňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Obě mají snížené pracovní úvazky, jejichž délka, i když nepracují souběžně, neumožňuje pokrýt dobu provozu vzhledem k potřebám rodičů.

Organizace provozu MŠ je přehledně stanovena v základních řádech a dalších dokumentech. Zaměřeny jsou více na zaměstnance a plnění jejich povinností, neobsahují jejich práva. Pravidla ve vztahu k rodičům nejsou písemně stanovena, uplatňována jsou na základě zažitých zvyklostí. Vnitřní informační systém, založený zejména na osobním předávání informací ředitelkou, vzhledem k malému počtu zaměstnanců funguje dobře. Pedagogická rada jako poradní orgán plní svou funkci jen částečně. Zabývá se obecnými pedagogickými problémy i řešením organizačních záležitostí školy. Má však operativní charakter, k cílenému vyhodnocování a zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu slouží jen málo.

Vzhledem ke skutečnosti, že na MŠ nastoupila v době inspekce na dobu určitou učitelka bez praxe v předškolním zařízení, vedení ředitelky bylo vhodně zaměřeno na její seznámení s provozem školy, organizací činností v průběhu dne a základními zásadami při realizaci výchovně-vzdělávací práce. Z předložených zápisů z hospitační činnosti i další dokumentace však bylo zřejmé, že se ředitelce zatím nepodařilo vytvořit účinný systém kontrolní činnosti. Chybí důsledná analýza sledované práce a jednoznačné hodnocení, poskytující zpětnou vazbu o skutečné kvalitě práce učitelky. Méně účinná byla v předcházejícím období také motivace učitelky k dalšímu vzdělávání. Na rozdíl od ředitelky, která se účastnila vhodných seminářů, učitelka vzdělávací akce absolvovala jen výjimečně.

Vhodně stanovená kritéria hodnocení pracovníků jsou součástí vnitřního platového předpisu a slouží k jejich odměňování.

Personální podmínky mateřské školy jsou dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Starší, dobře udržovaná budova mateřské školy je umístěna na okraji obce. Svými prostory i zázemím odpovídá potřebám předškolního zařízení. Třída, herna i další prostory jsou vybaveny převážně starším nábytkem, jehož uspořádání nevytvářelo příliš podnětné prostředí pro hry. Většina skříní s hračkami i pomůckami je uzavřená, děti je nemají v dosahu. Velikost dětských stolů a židlí zohledňuje rozdílný věk dětí jen částečně. Dětské knihy nejsou vzhledem k nevhodnému umístění dětem běžně k dispozici. Pro pobyt venku je využívána dobře vybavená a udržovaná školní zahrada u budovy MŠ.

Hraček, stavebnic, pomůcek i dalšího materiálu má MŠ odpovídající množství. Většina je opotřebovanějších, pochází z předchozích let. Částečně jsou doplňovány. Méně pestré jsou pomůcky a materiál pro výtvarné a pracovní činnosti. Vybavení audiovizuální technikou a hudebními pomůckami je dostatečné. Méně bylo ve třídě k dispozici sportovní náčiní a nářadí. Je však zřejmé, že se ředitelka tento nedostatek postupným nákupem snaží odstranit.

Využití materiálního zázemí ředitelka sleduje okrajově při kontrolní činnosti. Potřeby týkající se údržby a dovybavení MŠ projednává v rámci čerpání přidělených finančních prostředků se zřizovatelem. Podle možností je po dohodě realizuje.

Materiálně –technické podmínky mateřské školy jsou dobré.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Výchovně-vzdělávací práce vychází z vlastního *Školního vzdělávacího programu*, (dále také ŠVP), zpracovaného na základě *Rámcového programu pro předškolní vzdělávání* vydaného pod č.j. 14 132/01-22 ve Věstníku MŠMT (dále také RPPV). V dokumentu MŠ formulovala svůj hlavní záměr a dlouhodobý cíl směřující k vytvoření optimálního prostředí pro rozvoj osobnosti dětí. Navazující roční plán některé části ŠVP sice zbytečně dubluje, stanoví však jasně kompetence, které je třeba u dětí rozvíjet.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinnou dokumentaci i dokumentaci o realizaci školního vzdělávacího programu mateřská škola vede.

Pro kontrolu, jak je ŠVP naplňován si MŠ stanovila základní pravidla a prostředky, zatím ji však systematicky neprovádí.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu zatím není účinný.

Z hlediska psychohygieny děti pracovaly v klidném prostředí. Uspořádání dne respektuje tříhodinový interval mezi podáváním jídla i délku pobytu venku. Doba oběda je však stanovena méně promyšleně vzhledem k pozdnímu zahajování provozu školy a příchoďům dětí. Čas pro dopolední činnosti dětí je tím krácen a naopak odpolední odpočinek je zbytečně dlouhý. Dopolední činnosti pak byly provázány větší řízeností ze strany učitelek a vzdělávací cíle nebyly diferencovány s ohledem na možnosti a schopnosti dětí. Zaváděný individuální spánek a odpočinek zatím ne zcela respektuje potřeby jednotlivých dětí. Pitný režim je zaveden, ale není dostatečně funkční, kultura stolování měla dobrou úroveň.

Vzájemná výměna informací o dětech mezi rodiči a učitelkami funguje dobře, probíhá zažitým způsobem, nejčastěji při předávání dětí. Vzhledem k jejich dovážení pedagogickými pracovníci je podle potřeby volena také písemná nebo telefonická forma.

Organizace výchovně-vzdělávací práce neodpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce ve spontánních a řízených činnostech

Dlouholetá praxe ředitelky i její zájem o problematiku předškolního vzdělávání jsou dobrým předpokladem pro kvalitní výchovně-vzdělávací práci. Ne vždy se jí ale zatím daří uplatňovat nové přístupy při práci s dětmi. Práci učitelky bez praxe, která byla do pracovního poměru přijata v průběhu inspekce nelze posuzovat.

Spontánní a řízené činnosti

Průběh vzdělávacích činností byl poznamenán nízkým počtem dětí ve třídě. I když byly plánovány cíle jak pro řízené, tak i spontánní činnosti, spontánní téměř neprobíhaly a převažovaly řízené. Tato skutečnost byla zapříčiněna také málo podnětným prostředím pro dětské hry. Hračky i pomůcky byly převážně mimo dohled dětí a tak, přestože si je mohly brát podle zájmu, stávalo se to ojediněle. Námětové hry, ve kterých by uplatňovaly svoje poznatky a zkušenosti se téměř neobjevovaly. Učitelky se sice snažily hry a stavebnice dětem nabízet, často však nebyly úspěšné. Pouze starší chlapci byli více aktivní při spontánních pohybových aktivitách. Většinou však děti vyčkávaly na řízenou činnost, kterou pro třídu připravily učitelky. Proto když ji nabídly, zapojily se okamžitě všechny děti. Nevyužívaly možnost samostatně se rozhodnout mezi činnostmi. Řízené aktivity byly připraveny jednotně pro celou třídu, zaměřené byly převážně na procvičování zručnosti dětí a správných pracovních postupů. Zvolené metody a formy práce ne vždy respektovaly individuální možnosti a předpoklady dětí. Při konkrétní práci ale učitelky respektovaly jejich osobní pracovní tempo. Způsob vedení však neumožňoval dětem uplatňovat vlastní nápady, rozvíjet fantazii a být aktivní. Pro jejich zapojení byla využívána motivace, která vycházela z plánovaného školního tématu. K prožitkům dětí byla sice vázaná méně, ale byla pro ně zajímavá. Hodnocení bylo častěji zaměřeno k celé třídě. Mělo sice povzbuzující charakter, zpětnou vazbu dítěti o jeho úspěšnosti, která je potřebná pro sebehodnocení, poskytovalo jen omezeně. Vztahy mezi dětmi byly až na výjimky bezkonfliktní, tolerantní a spolupracující. Pozitivně je ovlivňovalo uplatňování dětmi vytvořených pravidel a vyrovnané působení učitelek. Komunikace mezi dětmi i s dospělými byla při činnostech otevřená a přirozená. Z projevů dětí však byla patrná jistá nerozhodnost, nejistota a závislost na učitelkách.

Průběh spontánních činností je i přes některé nedostatky hodnocen jako dobrý. Stejně jsou hodnoceny i činnosti řízené.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Pohybová zdatnost dětí odpovídala jejich věku. Hrubé i jemné motorice učitelky sice věnovaly v rámci řízených aktivit pozornost, nebyly však vždy důsledné při rozvoji správných manipulačních dovedností (držení tužky, štětce). Hygienické a zdvořilostní návyky neměly děti dostatečně upevněny, v sebeobsluze však byly samostatné. Úroveň vzájemné spolupráce, komunikace i řečového projevu byla odpovídající věku dětí. V důsledku větší řízenosti ze strany učitelek a zvoleným metodám a formám práce však autonomní chování dětí mělo celkově nižší úroveň. Jen průměrné byly výtvarné a pracovní výtvořnosti dětí. Úroveň poznatků, i těch, které se vztahují k životnímu prostředí a myšlenkových operací odpovídala věku dětí.

Celkově jsou průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti hodnoceny jako vyhovující.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v platném *Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* s účinností od 1. 1. 2003 č.j. JMK 2863/2003 OŠ, ze dne 14. srpna 2003 nejsou v souladu s údaji uvedenými ve *Zřizovací listině příspěvkové organizace obce* ze dne 31. října 2002. Ve *Zřizovací listině* je uveden název *Mateřská škola Býkovice, okres Blansko*, v platném zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení je název *Mateřská škola Býkovice, okres Blansko, příspěvková organizace*.
- Pedagogické pracovníce na základě sepsané dohody s rodiči přivázejí a odvázejí děti do vedlejší obce. Nízký limit pedagogických pracovníků, stanovený v době inspekce, neumožňoval pokrýt potřebnou délku provozu školy vzhledem k potřebám rodičů v souvislosti s problematickou dopravní obslužností. Přestože provoz MŠ končí ve 14:30 hodin, učitelky setrvávají s dětmi do odjezdu autobusu v 15:30, aniž by za tuto činnost byly placeny.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení od 1. 1. 2003* č.j. JMK 2863/2003 OŠ ze dne 14. srpna 2003
2. *Zřizovací listina příspěvkové organizace obce* ze dne 31. října 2002, včetně dodatku ze dne 11. března 2004
3. *Výkaz o mateřské škole škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2003* ze dne 1. října 2003
4. Doklady o dosaženém vzdělání učitelek, pracujících v MŠ ve školním roce 2003/2004
5. *Jmenování do funkce ředitelky MŠ Býkovice* č.j. OŠ/1573/2002 ze dne 17. června 2002 s účinností k 1. srpnu 2002
6. *Školní vzdělávací program* ze dne 1. září 2003
7. *Roční plán, Školní rok 2003-2004* ze dne 1. září 2003
8. Třídní plány pro školní rok 2003/2004
9. *Výroční zpráva o činnosti MŠ Býkovice ve školním roce 2002/2003* ze dne 22. září 2003
10. *Organizace dne v MŠ* bez udání data
11. *Organizační řád* ze dne 1. března 2003
12. *Provozní řád* ze dne 1. září 2002 s účinností od 1. září 2002
13. *Vnitřní řád pro pedagogické pracovníky* ze dne 1. března 2003 s účinností od 1. března 2003
14. *Vnitřní řád pro provozní pracovníky* ze dne 1. března 2003 s účinností od 1. března 2003
15. *Zápisy z pedagogických a provozních porad* za školní rok 2003/2004
16. *Hospitační záznamy* ze škol. roku 2003/2004
17. *Evidenční listy dětí MŠ* pro školní rok 2003/2004
18. *Rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ* pro školní rok 2003/2004
19. *Přehledy docházky* ve školním roce 2003/2004
20. *Seznam dětí* pro školní rok 2003/2004
21. *Přehled výchovné práce* pro školní rok 2003/2004
22. *Jednací protokol*
23. *Deník úrazů*

ZÁVĚR

Personální podmínky mateřské školy negativně ovlivňují stanovené nízké úvazky pedagogických pracovníků. Tato skutečnost znesnadňuje možnost výběru kvalifikovaných učitelek. Ředitelka se však snaží učitelku bez požadovaného vzdělání odborně vést tak, aby ve své práci byla schopna plnit zpracovaný školní vzdělávací program.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat v plném rozsahu školní vzdělávací program.

Klidné působení učitelek vyváželo ve třídě prostředí klidu a bezpečí. Děti byly cíleně vedeny k vzájemné ohleduplnosti a samostatnosti při sebeobsluze. Pro spontánní aktivity nebylo prostředí tříd vždy dostatečně podnětné. Při řízených činnostech byly využívány více tradiční metody a formy práce, které děti vedly spíše k plnění zadaných úkolů, než k vlastnímu objevování a tvořivosti. Ne vždy také dostatečně respektovaly individuální potřeby dětí a jejich schopnosti a možnosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

PaedDr. Hana Sedláčková

Sedláčková Hana, v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Miroslava Šustáčková

V Blansku dne 9. dubna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. 4. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jiřina Čapková

J. Čapková, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, PaedDr. Hana Sedláčková, nám. Republiky 1, 678 01 Blansko. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-05-07	12-1040/-/04/92-952
Zřizovatel	2004-05-07	12-12040/04/92-952

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.